

4. Ա Ր Տ Ա Ք Ի Ն Հ Ա Տ Վ Ա Ծ

**4.1. Վճարային հաշվեկշիռը
2017 թվականի հունվար-սեպտեմբերին**

Ըստ նախնական տվյալների, 2017 թվականի հունվար-սեպտեմբերին ԼՂՀ վճարային հաշվեկշռի¹ ընթացիկ հաշվի պակասուրդը կազմել է 17366.4 մլն դրամ, որը 2016թ. նույն ժամանակաշրջանի համեմատությամբ նվազել է 12754.4 մլն. դրամով:

2016-2017թթ. հունվար-սեպտեմբերին ԼՂՀ վճարային հաշվեկշռի վերլուծական ներկայացումը

/մլն դրամ/

	2016թ. [#] հունվար- սեպտեմբերին	2017թ. հունվար- սեպտեմբերին	Բացարձակ փոփոխությունը
ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇԻՎ	-30120.8	-17366.5	12754.3
Կրեդիտ	59637.8	94586.2	34948.4
Դեբետ	89758.6	111952.7	22194.1
ԱՊՐԱՆՔՆԵՐ և ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	-55270.5	-48037.8	7232.7
Կրեդիտ	31925.7	61323.5	29397.8
Դեբետ	87196.2	109361.3	22165.1
ԱՊՐԱՆՔՆԵՐ	-54280.0	-49375.7	4904.3
Կրեդիտ	27042.3	51243.4	24201.1
Դեբետ	81322.3	100619.1	19296.8
<i>Ապրանքների առևտուրն ըստ վճարային հաշվեկշռի հիմքի</i>	<i>-54280.0</i>	<i>-49375.7</i>	<i>4904.3</i>
Կրեդիտ	27042.3	51243.4	24201.1
Դեբետ	81322.3	100619.1	19296.8
ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	-990.5	1337.9	2328.4
Կրեդիտ	4883.4	10080.1	5196.7
Դեբետ	5873.9	8742.2	2868.3
Տրանսպորտ	-1617.5	-2609.7	-992.2
Կրեդիտ	1903.2	1343.1	-560.1
Դեբետ	3520.7	3952.8	432.1
Ճանապարհորդություն	-1089.7	-3500.9	-2411.2
Կրեդիտ	803.9	847.1	43.2
Դեբետ	1893.6	4348.0	2454.4
Այլ	1716.6	7448.5	5731.9
Կրեդիտ	2176.3	7889.9	5713.6
Դեբետ	459.7	441.4	-18.3
ՄԿՁԲՆԱԿԱՆ ԵԿԱՍՈՒՏՆԵՐ	-1657.2	-2029.3	-372.1
Կրեդիտ	772.0	322.1	-449.9
Դեբետ	2429.2	2351.4	-77.8
ԵՐԿՐՈՐԴԱՅԻՆ ԵԿԱՍՈՒՏՆԵՐ	26806.9	32700.6	5893.7
Կրեդիտ	26940.1	32940.6	6000.5
Դեբետ	133.2	240.0	106.8
ԿԱՊԻՏԱԼԻ ՀԱՇԻՎ	8746.4	3964.6	-4781.8
Կրեդիտ	8746.4	3964.6	-4781.8
Դեբետ	0.0	0.0	0.0
Չուտ վարկավորում(+) զուտ փոխառություն(-)	-21374.3	-13401.8	7972.5
ընթացիկ և կապիտալի հաշիվներից			
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇԻՎ	-29828.5	-23166.4	6662.1
Չուտ վարկավորում(+) զուտ փոխառություն(-)	-29828.5	-23166.4	6662.1
ֆինանսական հաշիվից			
Ուղղակի ներդրումներ	-1247.9	-943.4	304.5
Չուտ ֆինանսական ակտիվների ձեռք բերում	0.0	0.0	0.0
Չուտ պարտավորությունների ստանձնում	1247.9	943.4	-304.5
Պորտֆելային ներդրումներ	0.0	0.0	0.0
Չուտ ֆինանսական ակտիվների ձեռք բերում	0.0	0.0	0.0
Չուտ պարտավորությունների ստանձնում	0.0	0.0	0.0

	2016թ. [#] հունվար- սեպտեմբերին	2017թ. հունվար- սեպտեմբերին	Բացարձակ փոփոխությունը
Ֆինանսական ածանցյալներ (բացառությամբ պահուստների) և աշխատողների ֆոնդային օպցիոններ	0.0	0.0	0.0
Այլ ներդրումներ	-28580.6	-22223.0	6357.6
Չուտ ֆինանսական ակտիվների ձեռք բերում	100951.0	141297.2	40346.2
Չուտ պարտավորությունների ստանձնում	129531.6	163520.2	33988.6
Պահուստային ակտիվներ	0.0	0.0	0.0
Չուտ սխալներ և բացթողումներ	-8454.2	-9764.6	-1310.4

¹ ԼՂՀ ԱՎԾ 2015թ-ից սկսած իրականացրել է վճարային հաշվեկշիռի վերահաշվարկ համաձայն ԱՄՀ կողմից առաջարկվող վճարային հաշվեկշիռի ձեռնարկի նոր հրատարակության՝ «Վճարային հաշվեկշիռի և միջազգային ներդրումային դիրքի ձեռնարկ 6»-ի (BPM-6) մեթոդաբանական պահանջի: Ըստ նոր BPM-6 ձեռնարկի փոփոխություններն իրականացվել են ինչպես դասակարգչային, այնպես էլ մեթոդաբանական առումով: **Դասակարգչային առումով** իրականացվել են հետևյալ հիմնական փոփոխությունները: Նախկին 2 հաշիվների՝ ընթացիկ հաշվի և կապիտալի ու ֆինանսական հաշվի փոխարեն այժմ հաշվեկշիռը կազմված է 3 հաշիվներից՝ ընթացիկ հաշիվ, կապիտալի հաշիվ և ֆինանսական հաշիվ: Իր հերթին ընթացիկ հաշիվը ներկայումս կազմված է 3 ենթահաշիվներից՝ ապրանքների ու ծառայությունների (նախկինում՝ դրանք առանձնացված էին), սկզբնական եկամուտների (նախկինում՝ եկամուտների) ու երկրորդային եկամուտների (նախկինում՝ ընթացիկ տրանսֆերտներ) ենթահաշիվներից: Փոփոխվել է ֆինանսական հաշվում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվառման կարգը: Ներմուծվել են «ակտիվների զուտ ձեռք բերում» և «պարտավորությունների զուտ ստանձնում» տերմինները: Ֆինանսական հաշվի հոդվածները գրանցվում են զուտ հիմքով յուրաքանչյուր ակտիվի և պարտավորության մասով, այսինքն նրանք արտացոլում են հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում բոլոր կրեդիտային և դեբետային փոփոխությունները: Այսպիսով դրական զուտ փոփոխությունը նշանակում է ակտիվների կամ պարտավորությունների աճ, իսկ բացասականը՝ ակտիվների կամ պարտավորությունների նվազում:

Վճարային հաշվեկշիռում ներկայացված ապրանքների առևտուրը տարբերվում է արտաքին առևտրի վիճակագրության տվյալներից: Մասնավորապես, արտաքին առևտրում ներմուծումը ներառվում է ՄԻՖ գներով (ներառում են ապրանքի գինը, ապահովագրության և բեռնափոխադրման ծախսերը մինչև ներմուծող երկրի սահման), իսկ վճարային հաշվեկշիռում՝ ՖՕԲ գներով (ներառում են ապրանքի գինն ու հարակից ծախսերը մինչև արտահանող երկրի սահման) :